ENTREVISTES A *LO PEDRÍS*

F. Mariné Tost

En els seus 22 anys d'existència, a les pàgines de ***Lo Pedrís*** han quedat registrades moltes històries que ens han explicat les persones que hem entrevistat. Avui, malauradament, algunes d'aquestes persones ja no són entre nosaltres, però tenim la sort que han quedat impreses les vivències que ens van explicar en el seu moment i que són un testimoni important de la història de Vilaplana del segle XX.

Hem fet una tria i hem escollit un petit fragment del que ens van dir quan van ser entrevistades. A veure si endevineu qui són. En algunes hem canviat el seu cognom pel renom amb el qual tothom les coneixia. Si teniu molts anys segur que les trobareu fàcilment. Els més joves ho teniu més difícil, haureu de preguntar als vostres avis.

1- "Vaig lluitar en el bàndol republicà i vaig ser 21 mesos a la trinxera del Jarama. Després de la guerra vaig passar per camps de concentració, a Toledo i a Aranjuez. Hi vaig ser pocs dies perquè em vaig escapar i al cap d'una hora ja m'havien agafat. Vaig néixer a Maspujols, però el 1949, quan tenia 33 anys, vaig pujar a viure a Vilaplana".

2- "Tenia 18 anys quan vaig anar a Barcelona per a viure amb l'àvia i ja no me'n vaig moure. Però veníem a Vilaplana cada 15 dies. Jo era filla del fuster del poble i recordo que cada vespre, quan la gent tornava del tros, la fusteria era un punt de reunió per a tots els homes".

3- "A Vilaplana hi havia el costum de llogar una persona perquè improvisés cançons quan hi havia un bateig. L'última vegada que es va fer va ser l'any 1923, quan van batejar l'Anselmo. Encara em queden moltes coses al tinter de la memòria per evocar. Amb la Guerra Civil i la postguerra se'n van perdre moltes, de coses, perquè la guerra no la guanya ningú, tothom hi perd".

4- "Vaig néixer a Forcall, al costat de Morella. A Vilaplana vam arribar l'any 48, que va ser quan em vaig casar. El Juanito es va dedicar a arreglar i fer sabates i els basts dels animals. Jo treballava al bar i anava a buscar llenya per aquests boscos per a una estufa que teníem al bar".

5- "Vaig fer de Jutge de Pau set anys. La feina més dolenta que té el jutge és quan hi ha raons amb alguna família. Un dia en una casa hi vaig anar amb el mossèn i hauríeu d'haver vist com volaven els buscalls per aquella entrada. I una de les coses que m'agradava menys era fer casaments, perquè tenia un cunyat capellà i li prenia la feina".

6- "He anat 26 vegades a Amèrica. Vaig conèixer la revolució sandinista a Nicaragua, la rebel·lió dels zapatistes a Xiapas, he estat convivint amb Pere Casaldàliga a Brasil,... He col·laborat en la construcció d'escoles i d'ambulatoris mèdics. He portat material escolar a molts llocs i fins i tot una vegada vaig prendre una emissora de radio portàtil per la guerrilla de El Salvador".

7- "La meva trajectòria pública comença a la Unió de Pagesos. Vaig ser el primer delegat comarcal quan Franco encara era viu i no hi havia dret a reunir-nos com a sindicalistes. Després ens vam presentar a les primeres eleccions municipals democràtiques de l'any 79. Vam sortir escollits amb moltes abstencions i algun escrit que deia "No us volem". És a dir, que alguns no volien democràcia".

8- "Vaig néixer a Barcelona però el dia de la república (14 d'abril de 1931) ja era aquí. Ho recordo perquè era a la plaça i vaig veure com tiraven enlaire el retrato del rei. Ja fa 54 anys que sóc a Vilaplana, fent de tot una mica. Me'n vaig atipar d'anar a fregar per les cases, ara aquí, ara allà! Em vaig prometre que d'aquí on visc ara ja no en sortiria si no és amb els peus per davant".

9- "Als baixos de casa hi havia un alambí on s'hi feia aiguardent, i la caldera on bullia és precisament l'olla d'on prové el nostre renom. Fins el 1921 no hi va haver electricitat i s'havia pastat sempre a mà. Aquell mateix any es va comprar la màquina de pastar i tot va canviar. L´últim que vam fer abans de tancar el forn van ser panets i coques adobades pel bateig de la Maria Savall l'any 1975".

10- "L'any 1945 vam anar a viure a La Mussara. Hi vam ser fins el 1950, que ja vam baixar a Vilaplana. Abans érem al mas del Somí i jo vaig néixer a cal Roig. El 1914 van començar la carretera i van arribar a La Mussara el 1918. La instal·lació de l'electra és la innovació més important que he vist. Encara recordo quan la van posar, potser era l'any 1919. Abans anàvem amb llums de petrol, carburo o teies".

11- "Al mas fèiem blat, llegums i patates. Teníem cabres, bens i gallines. Quan va venir la guerra, el pare ens va venir a buscar i ens va dir que si ens havien de matar era millor que ens trobessin tots junts al mas. Després vaig baixar a servir a Reus i finalment vaig fer cap a Vilaplana, per servir a ca l'Aleix quatre o cinc anys. Aleshores tenia 21 o 22 anys. Vaig conèixer el Joan, vam festejar nou anys i ens vam casar el 1956".

Abans de mirar les solucions, us donarem una altra pista: les entrevistes senceres les podeu trobar als números 3, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 34 i 51 de *Lo Pedrís*.

També les podeu consultar a la pàgina web de ***Lo Pedrís.***
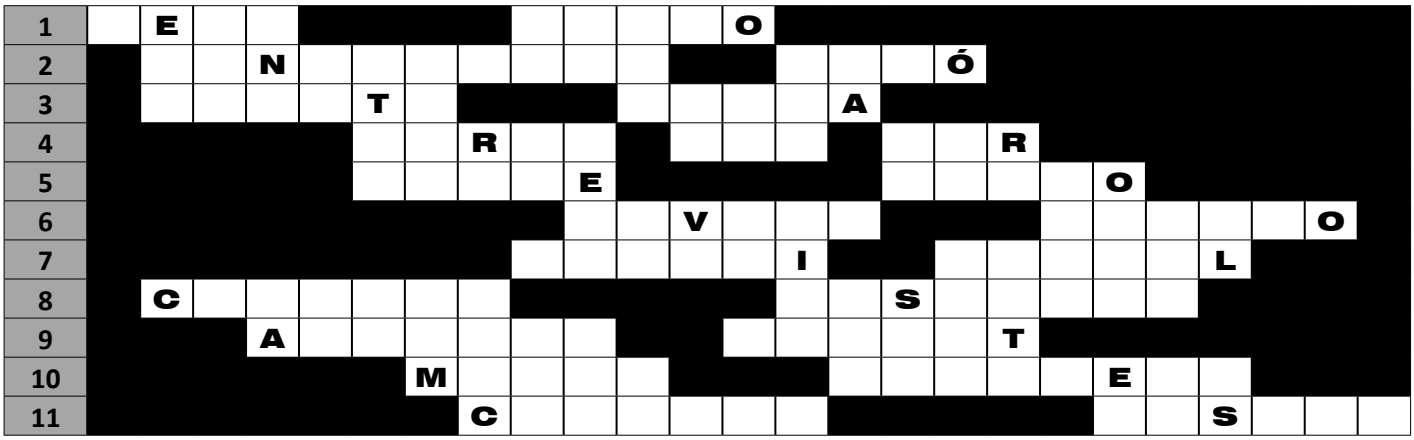
■ ■ ■